

Леся Алексієвець, Микола Алексієвець (Тернопіль)
ДІЯЛЬНІСТЬ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОГО ТА
ВОЛОНТЕРСЬКОГО ОСЕРЕДКУ ІСТОРИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ
ТНПУ УКРАЇНА_ПЕРЕМАГАЄ

Широкомасштабне вторгнення росії на територію України і героїчна боротьба українців багато змінили в житті українського суспільства та світового співтовариства. Одним із глибинних явищ стало волонтерство, значення якого зацентрувалося і набуло великого розмаху в країні.

На загальнонаціональному та регіональному рівнях виникли волонтерські осередки, організації, які посилили чи змінили основний фокус діяльності. Коли розглядати час 2022–2025 рр., у означених межах можна виокремлювати певні етапи, розглядати чинники, нові форми та методи, які використовували люди, аби допомогти тим, хто цього потребували: воїнам ЗСУ, внутрішньопереміщеним особам, родинам полеглих, ін.

Діяльність більшості ініціатив, спрямованих на підтримку ЗСУ, інформаційний спротив та гуманітарну допомогу набули особливої ваги.

На історичному факультеті ТНПУ означеного часу діючі два волонтерські осередки: Файний істфак, з 2014 р., який очолює нині декан історичного факультету, доцент Володимир Кіцак, знаний в Україні активною роботою. Та інформаційно-аналітичний та волонтерський штаб Україна_Перемагає, який виник у лютому 2022 р., діяльність координує професор Леся Алексієвець.

Україна_Перемагає працює за різними напрямками: інформаційно-аналітична робота в Україні та за кордоном, налагодження контактів із закордонними осередками українства, міжнародними організаціями, підготовка фото, аудіо, відеоматеріалів, поширення їх у мережі та пресі, військова історія, фіксація подій, волонтерство, ін. Упродовж означеного часу акцентовані різні напрямки.

Основу осередку складають близько 30 студентів та випускників історичного факультету. Безпосереднє гроно штабу – біля 10 осіб. До різних проєктів залучаються студенти, випускники та друзі історичного факультету, люди, які кожною участю єднаються у потужну силу, що здатна реалізовувати задумане, швидко і адекватно реагувати на події та запити з фронту. Серед найактивніших упродовж означеного часу Олександр Лушев, Сергій Петришин, Ірина Білоскурська, Назар Федоров, Олеся Дунас, Тетяна Петрик, Юрій Марцінів, Іван Бойко, Уляна Прокоп'юк, Юрій Петрик, Мар'яна Курило, Руслан Галушка, ін. Окремо відзначимо потужну діяльність на закордонні Тараса Катруна, якому вдалося налагодити співпрацю з громадою греко-католицької парафії Св. Йосипа у м. Брно (Чехія) та кількома волонтерськими фондами й організаціями в Чехії.

Сотні матеріалів, підготовлених і поширених в Україні й на закордонні, десятки успішно реалізованих проєктів, «Щоденник війни», волонтерство складають діяльність штабу означеного часу. Понад півтора мільйонів гривень, які збрали учасники штабу – сучасні тепловізори, старлінки, дрони, зарядні пристрої, одяг тощо. Україна_Перемагає надавала допомогу воїнам різних військових підрозділів, зокрема, Сили Спеціальних Операцій, 105 Тернопільська бригада, KRAKEN ГУР, Луганський прикордонний загін, 10 гірсько-штурмова бригада Едельвейс, 38-а окрема бригада морської піхоти, 67-ма ОМБр, 45-а окрема артилерійська бригада, 53 ОМБр, ін. Важливою частиною діяльності у цьому сегменті є співпраця з викладачами, випускниками, студентами історичного факультету, які служили... і зараз воюють у ЗСУ.

Так, активною була взаємодія з одним з викладачів історичного факультету ТНПУ Володимиром Брославським, світлій пам'яті якого приурочена наукова конференція. Надаючи мавіки, тепловізори, старлінки, ін., посилки вдячності до свят і не тільки, щоразу чекали його в стінах історичного факультету ТНПУ, куди він завжди приходив до 21. 09. 2025 – дня, коли загинув, рятуючи пораненого побратима.

Володимир Любомирович завжди дякував усім, хто допомагав, і прилюдно: «Хочу подякувати всім, хто своєю працею чи коштами, допомагає нам боротися з ворогом. Дякую, що Ви є! На фото лише маленька частинка вашої допомоги:) й на жаль позначити всіх теж не зміг(.: 3 Днем Волонтера Вас – Друзі! »(5 грудня 2024) і особисто. Відгукувався на ініціативи штабу. Так, брав участь у мережевому Artі 24 лютого 2023 р., за тегами #Україна_Перемагає, з фронту. Його слова, сказані тоді, розлетілися мережами уже згодом: «Якщо нація не знає своєї історії, то змушена за науку платити криваву ціну та важко виборювати право на мирне і спокійне життя. То ж: 1. Або добре вчіть історію, щоб знати, хто ваш ворог, а хто друг. 2. Або будьте готові брати в руки зброю... Вірю в нашу перемогу та надіюся, що зустрінемося зі студентами вже 2023–2024 н.р. Слава Україні».

Схиляємо голови у скорботі й продовжуємо працювати далі.

Робота штабу відзначена Подякою Командира 10 окремої гірсько-штурмової бригади «Едельвейс», полковника Романа Дармограя (23.01.2025), а його учасники: Катрун Тарас, Олександр Лушев, Тетяна Петрик, Назар Федоров, Олесь Дунас, Юрій Марцінів, Іван Бойко, ін. Подяками, Грамотами ТНПУ, різних військових підрозділів та обласних державної ради й військової адміністрації, очільник осередку професор Леся Алексієвець відзнакою «За значний особистий внесок у підтримку і розвиток волонтерського руху Тернопільщини та України».

Осередок, який створили на історичному факультеті професори Микола Алексієвець та Леся Алексієвець продовжує активно працювати, разом із волонтерським осередком ТНПУ, який очолює доцент Іван Каплун, що виник теж у лютому 2022 р., за ініціативи ректора ТНПУ, професора Богдана Буяка.

Окрім зазначених інформаційно-аналітичного та волонтерського аспектів, додамо й освітній та громадянський. Адже студенти через активну діяльність у сфері медіаграмотності, популяризації історичних знань та збору джерел, волонтерства отримують певний досвід відповідальності, соціальної активності. Виявляють риси людяності й служіння. А також творчості – у проведенні низки заходів, підготовки фільмів, концертів, відеоматеріалів, ін. Набувають комунікативних компетентностей у налагодженні співдії з різними осередками та організаціями, як в Україні, так за кордоном.

Діяльність штабу історичного факультету Україна_Перемагає є прикладом ефективної взаємодії університетської спільноти з суспільством у час національних викликів. Означений формат роботи інтегрує освітню, наукову та громадську діяльність, сприяючи формуванню покоління істориків, які і досліджують минулі події, і активно творять сучасну історію України і світу.

Мар'яна Курило (Тернопіль)

ВОЛОНТЕРСЬКИЙ РУХ ЯК ФЕНОМЕН ГРОМАДЯНСЬКОГО СПРОТИВУ ПІД ЧАС РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ

У часи, коли країна переживає важкі випробування, кожна людина починає шукати своє місце в спільній боротьбі. Хтось стає на захист країни, хтось допомагає ближньому, а хтось просто не може залишитись осторонь і робить